

První příběh se se týká mé babičky a odehrál se za normalizace v 70 letech. Babička pracovala v obchodní bance, kde měla celkem slušnou pozici i peníze. V roce 1972 dostala možnost pracovat na pražské Ruzyni, v letištní hale. Neváhala a práci vzala. V roce 1973 její bratr Karel odjel do Švédska, na výstavu se psem. Odtamtud jel do Hamburku, ze kterého už se ale nevrátil. To přineslo mé babičce mnohé útrapy. V práci na letišti ji začali neustále sledovat lidi z StB. Celé dílo bylo dokonáno, když v roce 1974 přijel Fernando R., letitý přítel Karla, který s ním zároveň bydlel a podnikal v Hamburku. Byl mluvčí společnosti Brazil Café a před rokem '73 studoval v Česku národní zvyky, kulturu, na náklady UNESCO. Když se na letišti spatřili s babičkou, objali se a prohodili spolu několik málo slov. Od té chvíle jí StB nedala pokoj. Netrvalo dlouho a byla pozvána na pohovor s vedoucím kanceláře, kde jí bylo řečeno, že vzhledem k tomu, že pracuje na státních hranicích a její bratr emigroval do zahraničí, je vyhozena. Samozřejmě se to neobešlo bez nepříjemných otázek ohledně jejího bratra, o kterém babička informace samozřejmě měla, ale se stranou se rozhodla nespolupracovat. To ji ovšem přivedlo do dalších vln výslechů, naštěstí bez fyzického kontaktu. Z letiště se vrátila zpátky do banky, ovšem na o dost nižší pozici. Tam nevydržela dlouho a začala dělat chůvu u amerického diplomata, důstojníka námořnictva, který měl tři dcery. O to víc se zvýšil nápor komunistů, kteří po ní neustále chtěli, aby jim umožnila přístup do diplomatické vily. Dokonce pak zjistila, že naproti v hotelu měli pronajatý pokoj, ze kterého ji neustále sledovali. Nastala další vlna výslechů, většinou jen po kavárnách. Na bratra už se přestali vyptávat, v tu dobu je začal zajímat život amerického důstojníka. Babička opět odmítla spolupracovat. Nakonec ji Američani propustili, ze strachu že by přece jenom podlehla a pustila StB do vily. Pokoj jí dali až po Karlově smrti v roce 1975, dokonce jí povolili jet na bratrův pohřeb do Hamburku.

Další historka se odehrála pár dnů po příjezdu sovětských vojsk do Československé socialistické republiky a týká se dědečka mého kamaráda, dále o něm budu psát, jako o panu K. Pan K. bydlel v tu těžkou dobu se svou milou ženou a třemi malými dceruškami, nejstarší bylo čtyři roky, v kostele svatého Jana Nepomuckého v Praze. Žili ve dvou malých komůrkách vzadu za kazatelnu. Bylo to sice trošku těsné, ale jak se zdá, stačilo to.

Pan K. se už hezkých pár let pravidelně scházel se svým kamarádem Petrem, který bydlel pár bloků od kostela. Vždycky si spolu sedli na schody před kostelem, klábosili a zpravidla hráli na kytaru různé staré české odrhovačky. Jednoho dne, krátce po 21. srpnu, se takhle znovu sešli na kostelních schodech, vytáhli kytary a začali hrát. Maminka i s dětmi byla vevnitř a zrovna chystala oběd a oba kamarádi venku začali spokojeně drnkat. Po čase procházela okolo kostela ruská hlídka dvou mladých výrostků, kteří stěží vypadali na to, že by mohli unést kulomet, co jim visel na ramenou, natož z něj přesně vystřelit. Avšak když spatřili dvě máničky hrající na kytaru, zamířili k nim přes ulici, sundávajíce samopaly z ramen. Když už stanuli pod schody, pan K. s Petrem přestali hrát a znervózněli, když jeden z Rusů uťal mlčení větou: „Zaigraj!“. Pan K. na to že nezaigraje, že graje, kdy chce. To se však Rusům nelíbilo a menší Rus znovu pobídl: „Zaigraj!“ Pan K. odpověděl, e opravdu nezaigraje, a začal se tvářit vzdorovitě. Poslední „Zaigraj!“ doplnil Rus namířením samopalu panu K. mezi oči ze vzdálenosti jednoho metru. Pan K. se na chvíli odmlčel a odpověděl „Nezaigraju“, vstal a otočil se, že půjde zpátky do kostela. Za zády mu bylo zřetelně slyšet cvaknutí pojistky kulometu, ale naštěstí druhý Rus položil ruku na samopal toho prvního a začal mu domlouvat. Nato se oba dva sebrali a odešli...

Další příběh se týká pana Tomáše, kterému v roce 1968 bylo něco málo přes 20 let. Začalo to v bytě. Zrovna tam probíhala jedna z mnoha divokých akcí, kde byla spousta lidí, mezi nimi i jistý Vratislav. Tento Vratislav se zamkl v pokoji se slečnou Ivanou, bohužel tím zamezil průchod do kuchyně i do koupelny. To se ovšem Tomášovi nelíbilo, tudíž se začal dožadovat odemknutí pokoje a uvolnění průchodu do kuchyně. O to víc ho rozčililo, když z pokoje nepřišla žádná odezva. Tomáš znovu razantněji zabouchal na dveře a už se začal rozhodovat, jestli je má vyrazit, nebo si to s Vratislavem vyřídit později. Po chvíli v zámku zaharašil klíč a nevrly Vratislav pokoj odemkl. Tomáš zavrčel „Už to nedělej“ a vrátil se s jeho Ivanou do velkého dvoupokoje. Všichni, co tam byli, si začali užívat večera v plném proudu, a tak se spolu s Ivanou připojili. Pivo teklo proudem, kdosi se pokoušel hrát na kytaru. Tóny se mísily s halasem opilců. Tomáš se bavil s Ivanou o tom, jak je Vratislav žárlivý a že by mu měli udělat nějaký žert, neplechu. Ivana po chvíli souhlasila s návrhem, že spolu vlezou do vany, budou tam nějakou dobu, namočí si vlasy a vrátí se

zpátky do pařící grupy. Zvedli se, odešli do koupelny, půl hodiny spolu křečovitě konverzovali a potom si oba podle plánu namočili hlavu. Když se vrátili do obývacího pokoje, kde už to začalo vypadat poněkud opileji, zahlédl Tomáš koutkem oka Vratislava. Jeho vytřeštěný pohled zaregistroval namočené vlasy. Tomáš to nebral v potaz a nenuceně pokračoval v zábavě, když mu po chvíli někdo houkl do ucha „aby se na něj skočil podívat, že prej píše ňáký dopisy“.

Sebral se, překročil pár těl ležících na zemi, aby spatřil Vratislava, skloněného nad plátky toaletního leporela. Psal dopisy všem možným lidem, maminkou počínaje, Tomášem konče. „Co to děláš?“ zeptal se Tomáš, aby slyšel odpověď: „Všichni jste mě zradili! Všichni do jednoho!“ Ani neodpověděl, protože to považoval za hloupý vtip, a vrátil se do stáda. Po chvíli k němu dolehly hlasy, že „Vrát'a ustříhl ňákou šňůru v koupelně!“ Vratislav se mezitím, ve zmatku, který způsobil, odplížil k botám, obul se a urychleně zmizel do pražských ulic. Za několik minut vyrazilo do vylidněné půlnoční Prahy několik lidí hledat Vratislava. Za dalších několik minut se vrátili, celí skleslí. Ozývaly se hlasy, že „ten magor se vrátí“, atd. Všichni netrpělivě čekali, až se ozve zvonek. A vskutku, za hodinu se Vratislav vrátil, oči zarudlé pláčem, šňůru z koupelny kolem krku. Zakymácel se a smutným hlasem povídá: „Je válka, jsou tady Rusáci!“ Někdo vyprskl smíchy. „To je ale vůl!“ Nebyl. Před třemi hodinami totiž začal 21. srpen roku 1968.

Další historka je také o panu Tomášovi a také se odehrává v srpnu, avšak už s ruskou přítomností. U Tomáše v bytě bylo zřízeno jakési hnutí odporu. Vymýšleli se tam různé plakáty a tak dále. V bytě prý bylo věčně něco přes třicet lidí. Všichni měli hlad a samozřejmě i žízeň. Proto vždy jedna určená skupina občas podnikala zlodějské nájezdy na blízkou hospodu, kde točili výtečnou plzeň. Hospoda měla samozřejmě hlavní vchod, ale i zadní, který vedl přímo do sklípku s ukrytými sudy. Ten byl neustále zamčený, ale měl i malá dvířka, kterými se snad mohla protáhnout nějaká kočka. V Tomášově partě byl i jeden klučina, hubený jako lunt, schopný se tímto vchůdkem protáhnout. když byl uvnitř, odemkl dveře a všichni se nahrnuli do sklepa s kýbly. Poté se potichu pustili do přelévání piva ze sudů do kýblů. Jednou se tam takhle zdrželi přes desátou hodinu, a když vyšli ven, narazili na ulici na jakéhosi ruského důstojníka. Ten, jak je spatřil, začal na ně mířit pistolí a ptal se, co dělají po zákazu vycházení ještě venku. Když mu řekli, že byli jenom pro pivo, a ukázali

V. V.

plné kýble, začal se v nich hrabat rukama. Zamumlal, že prý musí zkontrolovat, jestli v nich náhodou neukryli nějaké zbraně. Poté, co takhle důkladně prohlédl všechny kýble, co s sebou měli, se sebral a odešel, aniž řekl jediné slovo. Tomášova tlupa kýble vylila a vydala se zklamaně na zpáteční cestu do jeho bytu.